

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 40 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petitsor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetést jutányosabb. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

Választások előtt.

A *Budapesti Közlöny* szeptember 11-ikén megjelent száma közölte az új országgyűlés egybehívására vonatkozó legfelsőbb királyi kéziratot, valamint a m. kir. belügyminiszternek a képviselőválasztások foganatosítására vonatkozó körrendeletét.

Ő Felsége a király, a minisztertanács előterjesztésére, folyó évi október 24-ik napjára, Budapestre hívja össze az új országgyűlést. A belügyminiszternek valamennyi központi választmányhoz intézett körrendelete pedig az általános képviselőválasztások megejtésére folyó évi október 2—11-ik napjait tűzi ki. A kormány körrendeletében utasítást ad arra nézve, hogy a választásoknál a legszigorúbb törvényességet tartsák szem előtt s egyidejűleg utal a most életbelépett kúriai bíráskodásról szóló törvény egyes intézkedéseire, melyeknek célja a választások tisztaságának megővése.

A királyi kézirat, mely a folyó évi október 24-ik napján megnyitandó 1901—1906. évi országgyűlést egybehívó királyi meghívólevelet tartalmazza, szeptember hó 18-ikán Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlésén hirdettetett ki s a közgyűlés annak másolatát Sárosvármegye központi választmányának kiadni határozván, a központi választmány, Tahy József elnöke alatt, szeptember 19-ikén tartott ülésében határozott a választási határidő megállapítása, a választási elnökök megválasztása s mindazon intézkedések megtétele tekintetében, a mely a központi választmány törvényszerű feladatát képezi.

Ezek szerint *Sárosvármegye* hat, országos képviselőválasztó kerületében **október 2-ikán**

fognak a választások megejtetni. A központi választmány által megválasztottak: az *eperjesi* választókerületben választási elnöké *Ghillány József*, szavazat-szedő küldöttségi elnöké *Kubinyi Aurél*, helyettes-elnökökké Schlott Gyula és Vilecz Kamil; a *kisszebeni* választókerületben választási elnöké *Hedry Ernő*, szavazat-szedő küldöttségi elnöké *Bohus Nándor*, helyettes-elnökökké Zombory Bertalan és Altmann Gusztáv; a *bártfai* választókerületben választási elnöké *Fekete István*, szavazat-szedő küldöttségi elnöké *Toperczer Albert*, helyettes-elnökökké dr. Vas Antal és Vilecz Jenő; a *héthársi* választókerületben választási elnöké *Szmvacsányi László*, szavazat-szedő küldöttségi elnöké *Berzeviczy Szilárd*, helyettes-elnökökké Mankovics Kornél és Berzeviczy Elek; a *giratti* választókerületben választási elnöké *Matavovszky Béla*, szavazatszedő küldöttségi elnöké *Adamovics József*, helyettes-elnökökké Hoznek Lajos és Bydeskúty Aladár; a *zborói* választókerületben választási elnöké *Dobiás Ede*, szavazatszedő küldöttségi elnöké *Molesányi Antal*, helyettes-elnökökké Toronszky Ágost és Bereczky Emánuel. A községek beosztása és a szavazati sorrend is meg lett állapítva. Egyebekben a központi választmány szeptember 19-i üléséből kelt s falragaszok útján közzétett hirdetmény, valamint Sárosvármegye közönségének 11,406—202. közgy. számú hirdetménye tájékoztatja az egyes választókerületek választó polgárait.

Lapunk nem foglalhat el politikai álláspontot, s a politikai élet vitáiba bele nem bocsátkozhatik. Csak regisztráljuk tehát most is, hogy a fentiek szerint valamint az egész országban, úgy vármegyénkben is, a legköze-

lebbi napokban a képviselőválasztási küzdelem szólítja harcra a békés állampolgárokat, kik azt a honfűi kötelességet fogják teljesíteni, mely — bár változott alakban — a legrégebb, ezeréves történelmünkkel egykorú. Méltó tehát ez a honfűi kötelesség, mely egyúttal jogaink legszebbike is, arra, hogy az ezeréves dicső hagyományok szellemében — egyedül a haza javát tartva szem előtt — gyakoroljuk.

Hajdan a honvédelmi kötelesség teljesítése, mint az előbbinek ikertestvére, vívta a döntő csatát a nemzetek életében; ma már, a civilizált Európában s a polgárosult államokban a törvényhozás termeiben megvívott csaták döntenek inkább a nemzetek életében. Ez az, a mi olyan becessé, de a mi egyúttal olyan felelősségteljessé is teszi kezünkben azt a jogot, hogy a magyar törvényhozó-testület tagjait, helyesebben a magyar állam erejét irányzó képviselőház tagjait, az egyenlőség alapelvén, szabad akaratú, független állampolgárok választják. A választók akaratának kifolyása mindaz, a mi nemzetünk életében változást, haladást vagy visszaesést jelent. Jól véssék ezt szívükbe ezekben a napokban azok, kik öt esztendőre szóló bizalmat tesznek le leendő országos-képviselőjük kezébe.

Az a hatalmas, okadatolást soha nem igénylő, a gondolkodás bírálata alá nem is vonható érzés, a melyet a kisdéd az óvodában, a serdülő ifjú az elemi- és középiskolában, a leendő férfi a főiskolákban szüntelenül emlegettetni hall; a melyet dicsőít költészetünk, lelkünkre köt ezeréves történetünk tanítása s a vérrel áztatott haza földjének ismerete: ez a hatalmas érzés, *a magyar nemzeti államhoz való odaadó ragaszkodásnak érzelve, az embert emberként tekintő,*

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Az öreg olasz.

Írta: Kubowich Zoltán.

Olaszország sziklás partvidékén van egy öreg világitótorony. Ócska, kopott jószág, valaha jobb időköt látott, most a vakolat csak imitt-amott van meg rajta, azt is csak az imádság tartja. Fenn a tetőn egy óriás ívlámpa szórja a fényt, a melyet estéknél egy öreg szokott meggyújtani. Az öreg is olyan, mint a torony, a melynek lábát az örökké haragos tenger csapkodja.

Volt neki egy lánya.

Kettecskén éldegéltek ott a magas toronyszobában, nem igen járt hozzájuk senki, csak az öreg Enrikó, Giuseppe testi-lelki barátja, a ki kiszolgált katona volt s most karabiniéri. A két öreg igen jó barátságban élt Enrikó együtt harcolt Giuseppével; együtt rohantak az osztrák csatasorra. Egyszer felderítő szolgálatra kellett négy bátor embernek menni Giuseppe és Enrikó és két nápolyi jelentkezték a veszélyes feladatra. Az Ets folyó túlsó partját kellett volna felkutatni. Beúztattak a folyóba s mikor a közepén voltak, megszólalt az osztrák fegyver. A golyó úgy hullott, mint a jégeső, az egyik a Giuseppe lovát találta, a mely lerogyott; a két nápolyi csak azt nézte, hogy hamarabb kiérjenek s aztán ucczu. Enrikó azonban megfogta a Giuseppe kezét s kiúztatott vele. Ott a bokrok közt eltűntek, s mire az osztrákok átjöttek, a négy olasznak csak hült helyét találták.

Azóta barátságuk minden nap szorosabbra fűződött.

A kis Marguerite-nek nem volt más ösmere az öreg Enrikón kívül. Nagyon szerette őt, mert mindig mesélt neki az 1859-iki háborúról, a magyar husárokról, a brigantikról, meg oly dolgokról, a miről azt gondolta, hogy tetszik a lánynak. Marguerite tizenhét éves volt s még férfit szemöl-szembe nem látott. Gyönyörűen ki volt fejlődve, mint a hogy a délvidéki lányok általában.

Atyjának feltűnt egyszer, hogy lánya oly szomorú, faggatta, hogy miért, de nem akarta megmondani az okát.

Egy nap bement az öreg a városba felmészerekkért Marguerite egyedül maradt. Délután felé nagyon ünta magát s lement a partra. Ott szedgette a csigát, pocskált a vízbe, mint a hogy egy kis lány szokott. Mikor már nem győzte várni atyját, kezét a szeme fölé tette s így igen messzire akart látni.

Arca kiderült, mert egy csolnakot látott közeledni.

A csolnak mint egy fehér sárly siklott végig a vízen s szemlátomást nőtt. Figyelte a benne levő alakot, de nem ösmerte meg. Egy idegen férfi volt benne. Mikor közel voltak egymashoz, a lánynak nyitva maradt a szája, a férfinék meg az evező állott meg a kezében. Marguerite nem tudta elképzelni, hogy ki lehetett az a napsütötte szép barna legény, s csak állott, állott. Végre partot ér a csolnak. A legény kigrik belőle, oly fürgén, mint a gyík. Odamegy a lányhoz, átkarolja s egy foró csókot nyomott az ajakára. A lány megremegett rá, oly kéjes érzés futott át tagjain; ellenkezni nem tudott, nem tanulta ő azt, hanem kitért belőle az elnyomott ösztön, a vad természet s a kapott csókot ezerszeresen adta vissza.

Beszédbe elegyedtek. Mikor sötétedni kezdett, a férfi el akart válni.

— Mondd meg legalább: hogy hívnak? — kérde a leány.

— Francesco Fortunato, a híres briganti-vezér vagyok — csapott büszkén a mellére a legény.

— Engem meg Margueritenek hívnak. — Ismét egy pár csók és gyengéd ölelés. — Hol lakol te Francesco? Mondd csak, te vagy az a híres briganti, a kit úgy keresnek a karabiniéri? Nem félsz, hogy... jujj! Rossz még csak rá gondolni is — hogy egyszer megölnek?

A legénynek ragyogott a szeme, büszkén felvetette a fejét:

— Az a golyó még nincs megöntve, a mely a Francesco Fortunato koponyáját fogja áttűrni. De már most igazán mennem kell.

Margueritenek könyek gyűltek a szemébe.

— Ne hagyj itt Francesco, vigyél magaddal — s ráborult a briganti vállára.

* * *

Mikor az öreg Giuseppe hazajött, üres volt a torony. Feltűnt neki, hogy a lánya nem várja. Kereste mindenütt, de nem volt sehol. Annál rejtélyesebb volt a dolog, hogy csolnak egy se volt azon az egyen kívül, a min az öreg járt a városba. Egy pisztoly azonban mindent megmagyarázott az öregnek, a mely Fortunato övéből esett ki: keleti mester remekműve volt, az agyára be volt verve arannyal a Fortunato neve.

— Elrabolta a lányomat a gazember! Megöllek te kutya! Meg, ha addig élek is!

Felkapta a pisztolyt s elrohant. Megsértett atyái

La Fleur (verré) 100 drb. 28 fillét.

szabadelvi gondolkodás ellenállhatatlan szükségének tudata s a csakis ezeknek érvényesülését, biztosítását elősegítő intézményekhez s személyekhez való bizalmunk irányítsa lépteinket a választási urnákhoz.

Vármegyénk és városaink.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 13-ikán dr. *Bárdossy Jenő* főispán elnökle alatt tartotta meg rendes őszi közgyűlést a bizottsági tagok élénk részvétele mellett. Főispánunk elnöki megnyitójában első sorban kegyelettel emlékezett meg Szilágyi Dezső nagy hazánkfia, Eperjes sz. kir. város nagynevű díszpolgárának gyászos elhunytáról, kiemelve hervadhatlan érdemeit és méltatva magyaranyú államférfi működését; úgyszintén meleg szavakkal emlékezett meg a törvényhatósági bizottság elhunyt érdemes tagjairól, kiknek is — névszerint Chotvács Endre ev. főesperes, Bánó György földbirtokos, Fűzy Sándor ny főszolgabíró és Sass Bertalan pápai praelátus — emlékét és érdemeit kegyelettel örökítette meg a törvényh. bizotts. jegyzőkönyvében. — Örömmel vette a törvényh. bizottság tudomásul baró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter táviratát, melyben az 50 éves katonai szolgálati jubileuma alkalmával történt üdvözléseért köszönetet mond. — A vm. alispán körütekintő ügyködéséről tanúskodó negyedévi jelentését elismeréssel vette a törvényh. bizottság tudomásul. — Kisszeben sz. kir. város tisztújító közgyűlésének a tisztügyész választására vonatkozó határozatát — benyújtott felebezés folytán — megsemmisítette. — A tárgysorozatban felvett egyéb jelentéktelenebb ügyek — nagyrészt hozzászólás nélkül — az állandó-választmány határozati javaslati értelmében nyertek elintézt.

Sárosvármegye közigazgatási bizottságának dr. *Bárdossy Jenő* főispán elnökle alatt f. hó 14-ikén tartott rendes havi ülésében tárgyalattott *vm. alispán* augusztus havi jelentése, mely szerint a közbiztonsági állapot általánosságban kielégítő volt. — A magyar orvosok s természetvizsgálók XXXI-ik vándorgyűlése, Bártfa város és a Bártfa-fürdő részvénytársaság együttes meghívása következtében, az ország leghírnevesebb orvosai, természetvizsgálói s a társadalmi tudományok kiváló művelőinek nagyszámú részvétele mellett, aug. 21—24-ig terjedő időben folyt le. — Augusztus hóban 12 tüzeset fordult elő a vármegye területén, kisebb károkat okozva. A kiadott útlevelek száma 305, a melyek mind Amerikába szólnak. — A közigazgatás rendes menetét gátló körülmények nem fordultak elő. — *A vm. főorvos havi jelentése* szerint az egészségi állapot a törvényhatóság területén igen kedvező volt. Fertőző kór is csak igen kevés esetben és csak szórványosan fordult elő. Előtérben voltak az emésztő-szervek hurutos bántalmái. Orvosrendőri hullaszemle és bonczolás 4 esetben ejtetett meg. — *Kir. pénzügyigazgató* havi jelentése szerint augusztus havában helyszíni ellenőrzés s panaszfelvétel sehol sem fogatosított. Az adók befizetése rendszeresen történik. — *Kir. tanfelügyelő* havi

büszkeségében egyenest Enrikóhoz ment. Neki feltűnt, hogy csak most hagyta el a barátja s újra itt van. Előadta a baját, kitaráta a szíve fájdalmát teljesen előtte.

Enrikó is helyeselte a boszút. Felszedelőztek mind a ketten s utána Fortunatónak.

A vidéket csak megtudták, hogy hol tartózkodik a briganti, de a nép nem árulta el a rejtekhelyét, mert az olasz nép nagyon gyanakodó s a két öregben átöltözött karabinierit sejtett. S így Giuseppe nem tudott semmire jutni; egyik nap telt a másik után eredmény nélkül.

Már elmúlt egy év is, a nép azt hitte a két öregről, hogy örültek, azért keresik Fortunatót. A gyerekek incselkedtek velök, félrevezették s jót nevettek rajtok. Így múltak a hetek, így múltak az évek.

Már a negyedik éve keresték, kutatták Fortunatót s mindig csak a hült helyére érkeztek.

Ilyen az olasz boszú, a mely, ha egyszer előntötte az embert, azt csak a halál vagy a gyűlölt ember vére oltja el. Giuseppe kitarással kutatott, pedig már a negyedik év is vége felé járt.

Bolyongtak, bolyongtak az erdőkben, a hegyek közt — s most Giuseppe nyomra talált.

Egy kés volt az, a mely nem lehetett másé, mint a Fortunatóé.

Röviddel ezután egy nagy szakadék elé értek, a hol kénytelenek voltak elválni. Egyik egyik szélén ment, a másik a másikon.

A merre Giuseppe ment, igen megszükkült a part s végre oly keskeny lett, hogy csak csúszva lehetett tovább jutni. Több kanyarodás s egy jó félfőrai út után

jelentése szerint az újonnan szervezett boroszlói, orkutai, palocsai és singléri áll. elemi iskolák f. évi szeptember hó elején működésüket akadálytalanul megkezdték; a berthóti, kapui és keczperkelni új szervezésű állami elemi iskolák pedig — az új iskolaépületek küszöbön álló befejezése után — legközelebb fognak megnyitvatni. — Az osztropataki áll. elemi iskola új épülete szintén a befejezéshez közeledik. — Ezekkel együtt az utolsó két év alatt felépített áll. elemi iskolai épületek száma 15-re emelkedett, melyek 266,779 kor. építési költséget igényeltek. — A makoviczai járásban a felső-orlichi gör. kath. elemi iskola helyisége közegészségi s közbiztonsági tekintetektől hatóságilag bezárattott. — A kir. tanfelügyelőséghez Cserey Gyula breznóbányai áll. polg. iskolai segédtanító tollnoki minőségben kinevezetett. — Újházy Józsefné a budaméri róm. kath. elemi iskola felépítésére 5000 kor. készpénzt adományozott, miért neki a vallásügyi miniszter elismerését s köszönetét nyilvánította. — Néhai Koses András sznakió és néhai Andrásko József hrabovesiki gör. kath. tanítók Irén, illetve József nevű árva díjtalanul a kecskeméti orsz. tanítói árvaházba vettek fel. — *Kir. főmérnök* havi jelentése szerint az áll. közutak teljesen jó karban, a törvényh. közutak kielégítő karban vannak. — Az inséges-munkák — csekély kivétellel — be lettek fejezve.

Sárosvármegye tanügyi állapota. Sárosvármegye közigazgatási bizottságának a m. kir. miniszterelnökhöz intézett s az 1900 évre vonatkozó jelentéséből a népiskolai hatóságokról szóló 1876: XXVIII. t.-cz. végrehajtása köréből a következő érdekes adatokat közöljük: A kir. tanfelügyelő az 1899/1900. tanévben iskolalátogatással 105 napot töltött, és ezen idő alatt — miután a tankerületben segéd-tanfelügyelő nincs — egymaga 2 tanító- és 1 tanítónőképző intézetet, 2 polgári iskolát, 103 elemi iskolát, 3 iparos- és kereskedő-tanoncz iskolát és 14 kisdudodát, összesen 125 népoktatási intézetet látogatott meg. Miniszteri iskolalátogató megbíva nem volt. A közigazgatási bizottság az 1900. évben összesen 626 ügyet tárgyalt. Fegyelmi eset községi előjárók ellen iskolai ügyekből eredő okok miatt nem fordult elő, csak pénzbírságolás. Tanító ellen fegyelmi vizsgálat a közigazgatási bizottság által egy esetben sem indított. Államellenes tankönyvek és taneszközök elkobzása egy iskolánál sem történt. Felekezeti iskolánál működő tanító ellen fegyelmi eljárás az illetékes egyházi főhatóság által egy esetben sem indított. Az iskola helyi felügyeletére iskolaszék (gondnokság) alakítva minden iskolánál van, bár sok felekezeti iskolánál csak névleg áll fenn. Zugiskola van a vármegyében: Lemesen, Malyczón és Felsőszvidnikén. A lemesi zugiskola fenntartói jogerős határozattal 50 kor. pénzbírságot fizettek. A malyczói és a felsőszvidniki zugiskola fenntartói ellen hozott marasztaló határozatok felebezés alatt állanak. Vannak izraelita zugiskolák oly helyeken is, hol a nyilvános iskolák az izraelita tankötelesek befogadására nem alkalmasak; továbbá Bártfán, Berzeviczén, Kisszebenben, Zborón, hol az izraelita tankötelesek a nyilvános iskolába is fejjárnak. A zugiskolák megakadályozását első sorban az a körülmény

egy szög alatt álló sziklafalhoz jutott, a melynek a tövében elrejtve egy kis házikóra talált, a melyet csak a felszálló füst sejtett.

Enrikó előtt egy nagy szakadék volt, úgy, hogy kénytelen volt visszatérni s ő is azon az úton jött Giuseppe után.

Giuseppe nagyon megsomjazott s benyitott a házba. Benn egy asszony volt, karján egy kis gyerekekkel. Az öreg megsimította a homlokát.

— Te vagy az Marguerite?

Az asszony elfogódott; megragadta az atya kezét.

— Atyám! Atyám! Meg tudnál te nekem bocsátani? lásd, én szerettem Franceskót, szerettem úgy, mint egy bálványt, szeretem most is úgy, mint régen, engedj meg nekem, engedj meg neki!

Az öreg szemé vészjóslólag fénylett.

— Hát még te beszélsz, te véded a nyomorultat? Hah! csakhogy egyszer megtaláltam, tudom, nem menekül elve a körmeim közül.

A nagy zajra előjött egy háromévesnek látszó kis fiú s félénken megfogta az anyja szoknyáját s nagy, okos szemével bámult az öregre.

Az öreg arcán a ránczok elsimultak.

— Ez a te fiad?

Az öreg leült s megfogta a fiúcska kezét.

— Gyere csak fiacskám! Hát ne félj tőlem; hogy hívnak? No, ne húzódjál el tőlem, szeretlek én téged, nem bántlak. No, ne félj hát úgy tőlem.

Ekkor a lányára nézett.

— Margi, de szép nagy fiad van. — Közelebb vonta magához s megcsókolta.

hátrálja, hogy Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága részéről ebből a czélből még 1898. december 12-ikén 17,824—294 szám alatt kelt határozata kapcsán alkotott szabályrendelet eddig kormányhatósági jóváhagyást nem nyert, sőt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium a szabályrendelet tekintetében nem is nyilatkozott. — A magyar nyelv tanításáról szóló 1879: XVIII. t.-czikk végrehajtása köréből vett adatok szerint: Oly tanító, a ki a magyar nyelvet oktató képességgel nem bírja, a következő iskoláknál működik: a/Róm. kath. iskoláknál: Alsómérk, Bártfaújfalu, Deléthe, Dobó, Dukafalu, Felsősebes, Hankócz, Hazslin, Kurima, Lófalu, Nagyladna, Olysó, Palocsa, Radoma, Richwald, Roskovány, Schönviz, Smilno, Szedikert, Szinyelipócz, Szorocsin, Úszpeklén, Úszszalgó, Viszoka. b/ Gör. kath. iskoláknál: Décső, Dubova, Felsőjedlova, Felsőpolyánka, Hajtuvka, Kislipnik, Kobulnicza, Krizse, Kruzsló, Kruzslóyva, Livó, Matiszova, Mátyáska, Medvedze, Obrucsnó, Ortutó, Pusztamező, Resso, Rosztoka, Rovnó, Scaavnik, Som, Soósújfalu, Stefuró, Sztarina, Viskócz, Viszlava.

Sertéskiviteli tilalom. A cs. kir. osztrák belügyminiszternek szeptember 5-ikén kelt hirdetménye szerint a sertéseknek Ausztriába való bevitelére jelenleg több magyarországi vármegyéből — többek között Sárosvármegye alsótarczai, felsőtarczai, siroakai, szekesői és tapolyi járásából és Bártfa, Eperjes és Kis-Seben r. t. városokból — tilos.

Ragadós állatbetegségek Sárosvármegyében 1901. szeptember 15-ikén: *Léptene*: siroakai járás: Terjékfalva 1 u. *Veszétség*: siroakai j.: Alsósebes 1 u.; szekesői j.: Andrejova 1 u. *Rühkor*: Magyararszlavicza 1 u. *Sertésorbáncz*: alsótarczai j.: Abos 1 u., Böki 1 u.; felsőtarczai j.: Orkuta 1 u.; szekesői j.: Ádámföld 1 u., Alsótvaroszc 4 u. *Sertésvész*: alsótarczai j.: Kőszeg 1 u., Lemes 5 u.; felsőtarczai j.: Alsószalók 3 u.; siroakai j.: Nagysáros 8 u.; tapolyi j.: Komlóskeresztes 1 u., Kucsin 3 udvar.

Szakosztály-ülés a városházán. Eperjes sz. kir. város jogügyi, pénzügyi és gazdasági szakosztálya szept. 28-ikán, a városháza tanácstermében, *Podhorányi Balint* polgármester elnökle alatt igen látogatott gyűl't tartott, a melyen több közgyűlési tárgy nyert elintézt. Az 1900. évi kórházi számadások és az 1900. évi városi számadások egy háromtagú bizottságnak adtak ki, mely bizottságba Radvány Kálmán, Farkas Lajos és Kósch Árpád választottak be. Ez a bizottság fogja a számadásokat felülvizsgálni s véleményes jelentése alapján terjeszti majd azután a szakosztály a közgyűlés elé. Nagy érdeklődést keltett tárgya volt a tanácskozásnak dr. Lakner Árpád városi főorvos véleményes jelentése dr. Holénia Gyula városi tb. orvos javadalmazása ügyében. Ugyanis dr. Holénia Gyula, mint tb. városi orvos már 1899. január hónap óta működik a városi kórház szolgálatában s nélkülözhetetlen buzgó szolgálata fejében már 1899-ben egy tágas szobából álló lakás, a kórház épületében bocsátott rendelkezésére s azonfelül az 1899. évre a közgyűlés 400 kor. tiszteletdíjat is

Azután a lábára ültette, höcögöttette, játszott vele, úgy, hogy a kis fiú egészen megszerette, beszédesebb lett s már nagyapának szólította az öregot, a hogy az anyja tanította.

Az öreg Giuseppe elfordult s egy könyvet törült ki a szeméből, hogy ne lássa a lányát.

Most gyönyörű bariton-hangon énekl valaki a «Santa Lucia»-t.

Az öreg felüti a fejét.

— Jézus, csak most ne jött vol... — s Marguerite ajtultan esik hátra.

Az öreg odaszalad, felemeli, kajánul mosolyog, félbred benne az elfojtott boszú.

Kirohant. Kint látja jönni gyanútlanul Franceskót.

Emerikó egy szikla mögött lesi, hogy közelebb jöjjön.

Francesko Enrikónak tart.

Giuseppe is meghúzódik egy szikla mögött, puskáját lövése tartja s hamarabb akar Enrikónál lőni.

Még egyszer visszanez a kis ház felé, szeméből csak úgy ragyogott a káröröm.

A kis fiú költötte anyját; de mivel az nem mozdult megijedt, kijött a házból s a mint meglátta nagyatyját, sirva nyújtotta felé kezeit.

Giuseppének egy könyv hullott ki a szeméből, ránéz Enrikóra s látja, hogy az már kezd czélozni, hirtelen ő is arcához kapja fegyverét. Egy nagy durranás... a hegyek közt százsoros visszhang... s Enrikó holtan zuhan a hegyszakadékba.

megszavazott neki. Miután a múlt év őszén a kórházzal kapcsolatosan államköltségen bábaképző-tanfolyam állítottatott fel s a tb. alorvos lakása tanteremmel alakítottatott át, számára — tekintve hogy a bábaképző-tanfolyam vezetésével megbízott — a szomszédos Petróczy-féle házban adott lakást a város. Az ekként élvezett nagyobb lakás és vele járó fűtés és világítás fejében már az 1900. évre tiszteletdíjban nem részesült, de ilyenre igényt nem is tartott. Jóllehet a bábaképző-tanfolyam fenntartása — beleértve a tanfolyamot vezető dr. Holéna Gyula tb. alorvos lakásának költségét is — kizárólag államköltséggel történik, sőt a főorvosi jelentés szerint a tanfolyamból a városnak anyagi díjazta jövedelme is van, Eperjes sz. kir. város tanácsa jónak látta mégis felszólítani a tb. városi alorvost, hogy az élvezett lakásért évi 600 kor. bérösszeget a város pénztárába fizessen be. Ezt az ügyet tárgyalta a szakosztály s a tanács határozatával szemben nagy többséggel, csaknem egyhangulag kimondotta, hogy a szóban forgó lakást mindaddig míg a bábaképző-tanfolyam fennáll s az a városra nézve megterhelhetéssel nem jár, az elismerésreméltó szolgálatokat teljesítő dr. Holéna Gyula tb. városi alorvosnak, a főorvos évről-évre teendő jelentése alapján, díjtalanul rendelkezésére bocsátja. Ily értelmű javaslat fog e tárgyban a legközelebbi közgyűlés elé terjesztetni. Tárgyalták még a szakosztályi ülésben az 1900. évi egyházi és ápolói számadatokat, s főszámvéző jelentése folytán azokat elogadás végett a közgyűlés elé terjesztetni határozták. Ráadásul Gábor főszámvézőnek — több képviselőtestületi tag indítványára — a tanácsnoki cím megadását javasolta a szakosztály a közgyűlésnek. Városunk ez érdemes hivatalnok legközelebb huszonötödik szolgálati évét tölti be. Halmi János rendőrbiztos részére, szintén több képviselőtestületi tag, az alkaptányi cím megadását indítványozta, míg Sebes István rendőrnök a rendőrbiztosi cím megadását kérelmezte. A szakosztály ez idő szerint még sem az indítvány elfogadását, sem a kérelem teljesítését nem javasolja a közgyűlésnek.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Széchenyi-kör pályázatai. Közledek az idő, a melyen Széchenyi-körünknek ez évre hirdett pályázatai lejárnak. Tudvalevő dolog, hogy a közgyűléstől és az igazgató-választmánytól nyert felhatalmazás alapján a magyar-irodalmi szakválasztmány három pályakérdést tűzött ki, és pedig egyet egy elbeszélésre, egyet egy népszerű ismeretterjesztő felolvasásra a tudomány bármely ágából, egyet pedig egy irodalomtörténeti tanulmányra, az 1820-tól napjainkig terjedő korszakból vett tárggyal. Az összes pályázatoknak beújítási határideje 1901. október 1-seje. A pályázati feltételek a Kör ez évi Évkönyvének 94-ik lapján olvashatók.

A Kör igazgató-választmánya közelébb ülést tart, a melynek az évad megkezdésével kapcsolatos teendők ellátása fogja feladatát képezni.

HIREK.

* Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Kraysell Béla ügyvédjelöltet, jogakadémiánk egykori jeles hallgatóját, a váci kir. járásbíróhoz aljegyzővé nevezte ki.

* Kubinyi Albertné kitüntetése. A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet központi igazgató-választmánya ez év szept. hó 22-ikén (vasárnap) d. e. fél 12 órakor, az egyet Erzsébet árvaházában ünnepélyes díszgyűlést fog tartani, a melynek egyedüli tárgyát az egyet nagy-érdemű elnöknőjének: Kubinyi Albertné szül. Csopka Zsófiának a koronás arany-éremkereszttel leendő fel-díszítése fogja képezni. A koronás arany-éremkeresztet dr. Bárdosy Jenő főispán fogja az ünnepeltnek átadni. A díszgyűlésen vendégeket szívesen látnak.

* Választás. Kisselbauer Agostont, Jászberény városának tiszti-mérnökét Veszprém városa városi mér-nökké választotta meg élethossziglan.

* Esküvő. Lovag Microys Vilmos dandárparancs-nok folyó hó 21-ikén délelőtt 10 órakor vezette oltár-hoz öz. Cserszky Lajosné szül. Bayer Margit úrnőt. A: esküvőn az eperjesi helyőrség egész tisztikara résztvett.

* Eljegyzés. Topperczek Akos, az ungvári m. kir. államépítészeti hivatal segédmérnöke, eljegyezte Hagara Rozsika kasszonyt, dr. Hagara Viktor beregmegyei főispán leányát.

* Színházi hír. Krémer Sándor színigazgató a színházi évad előkészítése végett városunkba érkezett. Október 1-jén vonul be társulatával s előadásai sorozatát október 3-ikán, Gárdonyinak «A bor» cz. falusi történetével kezdi meg. Társulatának jelesebb tagjai:

Szabó Mariska, Szepessy Paula, Lőrinczy Erzs, Bödi Irén, Buzás Margit, Losonczy Juliska. A sátoralja-új helyi pályázat eldöntéséig a primadonna szerződésére függőben marad. Szerződését végett tárgyal Kendi Boriskával, ki szívesen látott kedvencz művésznője városunknak. Férfiak közül Batosi Endre, Vágó Géza, Vajda Leopold, Póloskey Géza, Juhai József, Krémer az igazgató, töltik be a főbb szerepköröket. Baritonista: Gyárfás Ödön, tenorista: Szabó Pál színészekkel tárgyal szerződését végett: A társulat karmestere Takács Ágost. A segédzeneyezet hat karnó- és hat kardalnokból áll. Az előleges színi-jelentés a hét elején lesz közölve, mely felvilágosítást nyújt a város közönségének a társulat teljes névsoráról, műsoráról és bérlet-föltételeiről. Mi határozott bizalommal nézünk Krémer Sándor itt-működésére el. Tudjuk, hogy reális alapokra épített, komoly, képzett társulata van s ezért a bérlet-gyűjtésnél melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

* Az Eperjesi Kuglizó-társaskör szeptember hó 23-ikától 28-ikáig saját kertjében királydobálást rendez, melyre a Kör t. tagjait s t. vendégeit meghívja. A dobálás 23-ikától 27-ikéig délután 5 órakor, 28-ikán pedig d. u. 4 órakor kezdődik. Díjkiosztás 28-ikán este 7 órakor. A díjkiosztás után, ugyanaznap este 8¹/₂ órakor, közvacsora.

* Kollégiumi tanev-megnyitó ünnep volt szeptember hó 15-ikén a Kollégium dísztermében, melyen a kollégiumi igazgató-választmánya, a négy tanintézet tanári kara s ifjúsága vett részt. Dr. Szilávik Mátyás kollégiumi igazgató tartalmas, nagyhatású beszéddel az 1901-1902 tanévet megnyitván, üdvözölte az igazgató-választmányt, meleg elismeréssel emlékezett meg Schulek Gusztáv és Flórián Jakab nyugalombá vonult tanárokról, s üdvözölte dr. Raffay Ferencz és dr. Flórián Károlyt, a jogakadémia két új tanárát. Dr. Schmidt Gyula koll. felügyelő tartott még az ifjúság szívéhez szóló rövid megnyitó-beszédet s a lélekemelő ünnep énekkel véget ért.

* Vallásos est. Az eperjesi ág. hitv. ev. theologiai Belmissiói Egyesület folyó hó 18-ikán a Kollégium dísztermében első vallásos-estélyét tartotta a következő műsorral: 1. Ének: «Eros várunk...»; énekelte a theol. ifjúság énekkara Szánik Ernő énektanár vezetése alatt. 2. Fohász; melyet Mayer Endre egyes. elnök közvetlenséggel s mély érzéssel adott elő. 3. Felolvasás: «Korunk bajai s a bajok orvosiási módja»; tartotta dr. Szabó Aladár budapesti ev. ref. theol. igazgató. 4. Közös ének. — Nagy számú, művelt közönség vett részt ezen a felemelő vallásos estén s különösen nagy érdeklődést, de még nagyobb hatást keltett a kiváló formának, tudós tanárnak lelkesedéssel megtartott, formailag is gyönyörű szabad előadása, melyben megkapó színekkel ecsetelte az élvezetek után rohanó, erkölcsileg, gazdaságilag süllyedt embert — s ezzel szemben a szelid, örömeiket, nemes szórakozást nyújtó családi, baráti kört, hol az evangéliumi erkölcsiségnek, az emberszeretnek, jótékonyágnak virágai nyílnak.

* Az eperjesi képviselőválasztás. Az eperjesi szabadelvű-párt végrehajtó-bizottsága Kubinyi Albert elnöke alatt szeptember hó 19-ikén igen látogatott értekezletet tartott, a melyen a pártnak képviselőjelöltje: dr. Schmidt Gyula s Eperjes város és a vidék számos tekintélyes választója vett részt. Az elnök megnyitójában utalt arra, hogy a pártnak f. évi márczius havában tett egyhangú jelölése óta megváltoztak a viszonyok, a mennyiben dr. Schmidt Gyula ellen Keczer Miklós is fellépett Ennek következtében az eperjesi választókerület szabadelvűpártjának — mely dr. Schmidt Gyula körül a márcziusi jelöléskor bizalommal csoportosult — nem remélt küzdelmet kell megvívnia s ezért a végrehajtó-bizottságot a további szervezkedési lépések megtételére hívja fel. Dr. Schmidt Gyula ez alkalommal nem bocsátkozott hosszabb politikai fejtegetésbe, csupán a márczius havában elmondott beszámoló-s programbeszédét egészítette ki röviden. Szólt különösen az u. n. agráriumról, kifejtve e tekintetben amaz álláspontját, mely szerint a nemzet összes gazdasági erőinek, tehát nemcsak a földművelésnek, hanem az ipar és kereskedelemnek is, igazságos, harmonikus fejlesztését vállalhatja programjának. A tisztviselő országos mozgalomával rokonszenvez s igazságosnak, teljesítendőnek tartja kívánságait. Igen jó hatást keltett lelkes beszéde után egy szűkebb körű intéző-bizottságot alakítottak, mely állandó pártirodában fogja végzni a szükséges teendőket s bárkinek felvilágosítással szolgál. Nagy örömmel vette tudomásul az értekezlet br. Podmaniczky Frigyes, az országos szabadelvűpárt elnökének buzdító s időközben falragaszokon is közölt táviratát, melyben dr. Schmidt Gyulának, a szabadelvűpárt munkás, megbízható és érdemes tagjának újbóli jelölését az országos szabadelvűpárt igen szívesen látja s reméli, hogy az eperjesi választókerület-

beli elvtársak osztatlan bizalommal fognak zászlaja köré csoportosulni. Dr. Schmidt Gyula, több híve társaságában, a kerület összes falvait meg fogja látogatni, részben már meg is látogatta. Az értekezlet örömmel vette tudomásul, hogy választóinak önzetlen bizalma — a szerzett tapasztalatok szerint — iránta nem csökkent.

* A kisszebeni kerület választói f. hó 12-ikén egy látogatott értekezletet tartottak a kerület székhelyén, a melyen megyénk kiváló fia, idősb Banó József elnökölt. Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy az alábbi felszólítást intézi képviselőjelöltjéhez, s felkérte lapunkat, hogy a levelet egész terjedelmében közöljük:

„Nagyságos Hodossy Imre úrnak, Kis-Sáros.

Kedves barátunk!

Még az év elején voltunk bátrak felkérni, hogy kegyeskedjél kerületünkben a jelöltséget újból elvállalni. Te oly szíves voltál hozzánk intézett válaszodban nagy örömmelre kijelenteni, hogy igenis hajlandó vagy kérésünknek eleget tenni. Ma elérkezett az ideje annak, hogy vállalt kötelezettségeinknek eleget tegyünk. Immár több, mint egy negyed százada, hogy egy zászló alatt egy ügyért, ez ország felvirágoztatásáért és tisztáért küzdünk a kerületben a Te neved, a Te vezérleted alatt, és e hosszú idő alatt egymás közti viszonyunk melegségében csak nyert, csak bensőbb lett. Állandóan fokozódott szeretetünk irányodban, mint ember iránt, és tiszteletünk önzetlen politikai munkálkodásod iránt. A múlt választásoknál harcra lettünk kényszerítve a kerületen kívül fekvő okokból és e harcot figyelmére méltatta az egész ország, és kerületünket a «Hű Szében» jelzővel tisztelte meg és ezzel a történeti jelzőt megújította. Ma, hála a Ti titáni harczotoknak, jobb idöket élünk. A politika üldözések és íróháborúk kora lejárt; egy nagy megtisztulási folyamatnak néz a nemzet elébe, a melynek mentül szélesebb mederben való keresztülvitelén egyaránt fáradozik kormány és választóközönség. Ily viszonyok között természetes, hogy «Hű Szébenednek» nem lehet más szava az urnánál, mint: Éljen Hodossy Imre! Lehetnek közöttünk olyanok, kiket talán némely kérdésben más politikai meggyőződés vezérel; de az Irántad való szeretetben, önzetlen államférfiúi működésed tiszteletében — egyek vagyunk. Arra kérünk tehát, ne tartsál nekünk beszámolót, programbeszédet; hisz a Te működésed egy negyed századot felölöl nyitott és ismert könyv előttünk; ne légy semmi figyelemmel irányunkban, de kövesd egyedül azt, a mit javuló egészséged előir. Ezzel szerezhetsz ma legnagyobb örömet nekünk, és mi büszkéek leszünk, hogy ismeretle behizonyíthatjuk, miszerint a «Hű» jelzőre méltók vagyunk. Fogadd igaz, őszinte üdvözlötünket és tartsál meg továbbra is becses barátságodban.”

* Az ötödik bábaképző kurzus. Október hó 1-jén nyílik meg az eperjesi kórházzal kapcsolatos bábaképző-tanfolyamon az ötödik kurzus dr. Holéna Gyula tb. városi alorvos vezetése alatt. Hogy milyen nagyfontosságú új intézménye ez városunknak, a mely mellesleg szólva a városnak nemcsak, hogy áldozatába nem kerül, de sőt jövedémet hajt, az kitünik abból is, hogy a szomszédos vármegyéből is folyamodtak falusi szülésznők felvétele iránt. Ezúttal azonban még mindig sárosvármegyei szülésznők vétettek fel, mert még mindig elég nagy számmal vannak vármegyénkben tanulatlan szülésznők — elképzelhető kárára az egészségügynek. Az eddigi négy kurzuson már 80 szülésznő nyert kiképeztetést, a kizről az illető járási s községi orvosok azóta a legnagyobb meglepéssel nyilatkoznak. Erre a most megnyíló ötödik kurzusra ismét húszan vétettek fel. Ezzel tehát ez az alig egy-éves intézmény száz szakképzett szülésznőt ad vármegyénk egészségügyének.

* A Flórián-utca aszfaltozása már kezdett ama bizonyos tengeri-kigyóvá válni. Hetekkel ezelőtt annyira feltúrták már ezt az egyik legelénkebb forgalmú utcánkat, hogy méltán várhattuk, miszerint a forgalom érdekében néhány nap alatt rendbehozzák az egész utcát. Sajnos, hogy erre hasztalan várunk még ma is. Úgy tudjuk, hogy az aszfaltozás és kövezés annak rendje és módja szerint elvileg kimondattott; bizonyára ennek alapján végezték az eddigi munkálatokat is, s ennélfogva aligha csalódunk, ha azt hisszük, hogy ennek az utcának mielőbbi teljes rendbehozatala a városi előjáróságot terheli. Hiszszük, hogy az ősi esőzéseket be nem várva, hamarosan segít a bajon, annál is inkább, mert ez az utca a kis vasúti állomás következtében nagy forgalmat közvetít a város központjába, mindenekfelett pedig azért is, mert például tűzveszedelem esetén nincs is más közeli út a malomárokhoz. Egyébként a munkálatok befejezésének halogatása máris nagy zavart idézett elő és pedig e hó 16-ikán az éjszakai nagy vihar után, a mikor az esővíz annyira elárasztotta a Flórián-utcai kapu kör-

nyekét, hogy a Szeben felől érkező vonatok nagyszámú utasai csak nagy kerülővel vagy hosszas várakozással tudtak bejutni a városba. Már-már úgy volt, hogy a Flórián-utca jobboldali járdáját egyelőre nem aszfaltoztatják, mert azon a soron egy háztulajdonos nem akart az aszfaltoztatáshoz hozzájárulni. Legújában örömmel halljuk, hogy ez utolsó akadály is megszűnt s most már nem kételkedünk, hogy a tengerikégyó visszavonhatatlanul a közel napokban le fog fejeztetni.

* **Az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanulóinak létszáma** a f. 1901—02. isk. évben 365; a mult isk. évi létszámhoz képest 28-czal növekedett. Az I. osztályban van 65, a II.-ban 60, a III.-ban 50, a IV.-ben 44, az V.-ben 45, a VI.-ban 50, a VII.-ben 27 és a VIII.-ban 23. Vallásra nézve van: 218 róm.-kath., 119 gör.-kath., 1 ág. h. evang., 4 ev. reform. és 23 izraelita. Az 1890. évi XXX t.-cz. értelmében a görög nyelv helyett választott tárgyakat tanulja: az V. osztályban 17 (45 közül), a VI.-ban 19 (50 közül), a VII.-ben 13 (27 közül), a VIII.-ban 6 (23 közül), összesen 55 (146 közül).

* **Restaurált műemlék.** Hazánkban, de különösen itt a Felvidéken sok műemlék hever romokban, a melyeknek újjáépítéséről senki sem törődik. Wlassics Gyula vall. és közoktatásügyi miniszter még a mult évben Csütörtökhely szepesmegyei községben járt, a hol meglepettette azt a kápolnát, melyet 400 évvel ezelőtt Zápolya István szepesi gróf hitvese, Hedvig tescheni hercegnő építtetett. A gyönyörű kettős csücsfű kápolna már rozzant állapotában volt, a melyet a miniszter jelentékeny költséggel restauráltatott. A munkálatokat a napokban fejezték be s Szmracsányi Pál szepesi püspök áldotta meg és átadta újra az istentisztelet számára. A kijavított kápolna felavatása nagy ünnepségek keretében folyt le. Vajjon mikor következik el ez az eperjesi, szintén műemléknek deklarált templomra nézve is?

* **A kassa-oderbergi vasút nevelő- és tápintézetében** a f. tanévben felvételt 160 növendék. Azok közül jár a polg. iskolába 29, a gimnáziumba 15, a tképzőbe 4, a faipari szakiskolába 9 és az egyes elemi iskolákba 103 növendék.

* **Vasúti menetrend-mizériák.** Mint értesülünk, a kassa-oderbergi vasút október hó 1-jétől kezdve is ugyanazt az érthetetlen menetrendet tartja meg, a mely eddig volt s a mely Sárosvármegyenek Szepes- és a többi nyugati megyékkel való forgalmát felette megnehezítette, a nyári túrista-forgalmat pedig vármegyénk-ből a Magas-Tátrába egyszerűen lehetetlenítette. Mi nem tudjuk megérteni azt, mi szükség van arra, hogy a Szepesség felé s vissza utazók úgyszólván minden vonatnál Aboson mintegy két órát legyenek kénytelenek vesztegetni, a mikor eddig a legközvetlenebb összeköttetés volt lehetséges. Valahogyan közbe kellene lépni akár Eperjes városának, akár a vármegyei hatóságának, hogy az október 1-jén kiadandó új menetrend megfelelőbb legyen. A közönség igényeit mindig méltányoló kassa-oderbergi vasúttársaság bizonyára hajlandó lesz ezen a bajon segíteni.

* **Közlekedés a Tátrába.** A tátra-lomniczi h. é. vasúton, valamint a csorbatói fogaskerekű vasúton a személyszállító-vonatok forgalma szeptember 16-ikától szeptember 30-ikáig bezárólag fentartatik. Ezen időben a tátra-lomniczi h. é. vasúton Poprádfelkáról—Tátra-lomniczig és vissza a 814—804., 805., 806., 807., 808. és 809—817., — a csorbatói fogaskerekű vasúton pedig a 902., 904. és 905. számú személyszállító-vonatok fognak közlekedni.

* **Újítás a postán utalvány-használtnál.** A keresk. minisztérium rendelete folytán 1901. október 1-jétől kezdve csak a magyar korona országába szóló postautalványt lehet a belöldi rózsaszínű úrlapon kiállítani, az Ausztriába, a megszállott tartományokban és általában a külföldre szóló postautalványt a nemzetközi sárga színű úrlapokon állítandó ki. Ezekre nem elég csupán a rendeltetési helyet ráírni, hanem az ország nevét is, melyben fekszik, feljegyezni kötelező. A feladó-közönség tehát kéri, hogy saját érdekében kellő gondot fordítson az utalvány-úrlap helyes megválasztására és kiállítására, mert oly felek, a kik helytelen úrlapon kiállított és ezért a postahivataltól el nem fogadható postautalvány föladását kísérlék meg, magukra hártják a helytelen úrlapok pótlására szükséges új úrlapok kiállításával és fölszerelésével járó fáradságot, költséget és idővesztést.

* **Életunt pénzügyőr.** Szelenyi Gyula giráltyi pénzügyőr e hó 16-ikára virradó éjjeli szolgálati fegyverével mellbe lötte magát, úgy, hogy a golyó a hátán jött ki. Súlyos sebével az eperjesi kórházba szállították s a gondos ápolás valószínűleg megmenti az életét. Tettének okául életűségét vallotta be.

* **Nagy vihar** pusztított s okozott kárt e hó 17-ikén *Bujanovics Béla* földbirtokosnak mihályfalvai (Zemplén in.) birtokán. A villám lecsapott az istállóra s abban négy csikót agyonütött. Az épületnek semmi baja sem történt. Ugyanakkor a szomszédos Gorovepusztán tizenkét ökröt agyonütött a villám.

* **Holland-amerikai hajút.** Az új építésű, *Rijnadam* nevű (12,600 tonnás) kettőscsavarú gőzhajónak okt. 10-ikén lesz az első indulása Rotterdam kikötőjéből.

* **Az iskolaszerek beszerzése.** A *Hivatalos Közöny* egész terjedelmében közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter ama rendeletét, melyben az iskolaszerek beszerzésénél a kormány a szabad versenyt biztosítja. A rendelet többek között ezeket mondja: A leghatározottabban hangsúlyozom, hogy — ámbár örömmel látom, ha a tanítói-kar a magyar ipart támogatja, — de azt semmi szín alatt sem engedhetem, hogy egyes cégek vagy azok készítményei az iskolákban ajánlatsassanak, mert az iskolaszerek beszerzésénél a szabad versenyt minden körülmények között biztosítani akarom. A tanító vagy tanítótestület megállapíthatja ugyan egyöntetűség kedvéért a taneszközöknek nagyságát vagy alakját, azonban, hogy ezen szerek melyik könyvkereskedő vagy papírkereskedő üzletében vásárlandók: el nem rendelheti. Ezen rendelkezésemet az összes állami, községi, társulati és magánnevelési tanintézetre ezenel kiterjesztem, és felelősség mellett felhívom a tanfelügyelőséget, hogy a közvetlen vezetése alatt álló összes nevelési tanintézetek tanítóinak egyes cégek vagy azok készítményeinek az iskolában vagy azon kívül való ajánlását szigorúan tiltsa meg.

* **Tottis és Kren** 40 év óta fennálló, az egész országban a legjobb hírnévnek örvendő cég t. Olvasóink figyelmébe ajánlja vászon- és fehérnemű-árúházát, valamint gyári raktárát a legmodernebb szönyegek-ből, bútorszövetek-ből, függönyök-ből stb. Együttal a n. é. közönség b. tudomására hozzuk, hogy e kiváló cég nagyobb megrendelések és menyasszonyi kelengyel vételénél direkt levélbeli megkeresésre megbízottját teljes mintakollekcióval, saját költségére küldi bárhova.

* **Olvasóink figyelmébe!** A kik egy minden állással összetérő tisztes melléjvedelemre szert tenni akarnak, azoknak melegen ajánljuk, küldjék be címeiket «Hasznos munka» jellegével az *Altalanos Tudósító hírdetési osztály*-hoz, Budapest, VII., Erzsébet-körút 54., mely azokat rendeltetési kelyükre továbbítja. A melléjvedelmet, a melyről szó van, minden nagyobb fáradság nélkül szerezhetik meg mindazok, a kik ismerőseik és barátaik körében — esetleg tágabb körben is — egy pártolásra méltó ügyért tevékenységet kifejteni hajlandók.

* **A «Wiener Mode»** október 1-jén 15 ik évfolyamába lép. Hölgyközönségünk jó és finom ízlését nagyban a *Wiener Mode* kezdeményezésének köszöni; új évfolyamában is törekedni fog ezen divatlap, szép olvasónőinek megnyerhetni. Az utolsó, gazdag tartalmú füzet színezett kalapmintákat, fölötté elegáns utcazi öszi-toiletteket, valamint téli, mennyasszonyi, színházi-és társasági costumöket egy egyszerű és gazdag díztésű kivitelen; továbbá köpenyeket a téli idényre, valamint legújabbat úri és gyermekdivatban; a kézimunkarész is szép mintalapokat hoz. Előfizetések eszközölhetők könyvkereskedések és postahivatalok által, valamint a kiadóhivatalnál, Bécs, VI., 2. Előfizetés negyedévre 3 korona

* **A gazdasági munkások segélypénztára.** (Legújabb beszámoló.) Mikor az év elején az 1900. XVI. t.-cz. alapján életbelépett az Országos Gazdasági Munkás-és Cselédsegélypénztár, és mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését: mindenféle igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkások — a föld népének — ezt a leghívebb jó barátját. Az új törvényt csakhamar elneveztek a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölsimerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát a felől, hogy előregedése, munkaképtelensége idejére nem kell koldusbotot fognia. Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő-pénztárba. A törvényhozás bölcsen járt el, a midőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvény segíteni. A józan magyar munkás saját sorsának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámködést. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védszárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy gondnal ápolja és istápolja azokat a gazdasági mun-

kásokat, kik segélyére szorulnak. A józan magyar munkás igen hamar belátta, hogy a ki tagja a segélypénztárnak, az nyugodtan végezi nehéz munkáját, mert nem gyötri őt az az örökös gond, hogy mi lesz hitvesével, apró gyermekeivel, ha munkabíró karja el-lankad és a kasza, kapa kiesik kezéből. A segélypénztár nyolcz hónapos működése világosan bizonyítja, hogy a föld népet gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balésetek, melyek a földműves nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől. Még csak nyolcz hónapja, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 430 földműves jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkenyéren tengődni. A beállott baleset 34 földművelőt megölt. Mind a 34 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak. A beállott baleset a segélypénztár nyolcz tagját, a meg-ejtett orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a nyolcz munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részeseül a törvény által előirt anyagi támogatásban. Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükségesség voltát. Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől. Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonynyal az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik. Mert eltekintve attól, hogy az 1900. XVI. t.-cz. 8. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cselédek száma mintegy 500,000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már jóval túlhaladta a 12,000-et. A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonynyal arra a főpásztorokat, főrendeket, nagybirtokosokat, intézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító-tagjai sorába. És bizonynyal ez az oka annak is, hogy a rövid nyolcz hónap alatt beiratkozott 850 alapító-tag 150,000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népet támogassa, istápolja.

* **A Zenélő Magyarország** zongora- és hegedűzenemű-folyóirat szeptember 15 iki 18-ik füzeté a következő szép s érdekes zeneműtartalommal jelent meg. Tartalmazza: I.: Truppel Károly «A bujdosó» magyar dalát; II.: D'Amant Leo «Az angol, meg a búr» tréfás dalát; III.: König János «Az új század» — «Das neue Jahrhundert» indulóját; IV.: Kleineke Rudolf «Intermezzo sinfonico Skandaloso» potpourri-parodiáját. Ily gazdag választékot és a legújabb műveket találja meg a zongorázó közönség a *Zenélő Magyarország* minden füzetében. Minden füzet 10—10 oldal zenét ad. Előfizetési ára a most folyó III. évfolyamban 6, hasonló gazdag tartalmú füzetre — 60 oldal zenetartalomért — 3 korona. Előfizetheti a *Zenélő Magyarország* (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-körút 24., a honnan mutatványfüzetet 60 fillér beküldése ellenében megismerésre bérmentve küldenek.

* **Az év utolsó negyede** annyi újsággal köszönt be, — melyek közt legnagyobb újság az új országgyűlés lesz, — hogy művelt ember már igazán nem lehet el újságolvasás nélkül. Ez alkalomból figyelmébe ajánljuk t. Olvasóinknak a kipróbált jóságú *Pesti Hírlap*-ot, mely első helyet foglal el napilapjaink között s legtöbb olvasnivalót ad napról-napra, a mi nagyon megbecsülendő körülmény a hosszú téli estékre való tekintettel. A lap minden előfizetője, a ki három hónapon át a *Pesti Hírlap*-ot járatta, karácsonyi ajándékkul díszes kiállítású nagy képes naptárt kap az 1902-ik évre, mely tehát minden más karácsonyi mellékletnél és ajándékkönyvnel többet ér, mert egész éven át hasznát veszi az olvasó. A következő évfolyamban a *Pesti Hírlap* Jókai Mór-tól regényt, Mikszáth Kálmántól és Gárdonyi Gézától nagyobb elbeszélést, Dóczy Lajostól tárczákat és költeményeket fog hozni, a lap rendes tárcaíróin kívül, a kik közül Tóth Béla az ő napról-napra megjelenő «Esi levelei»-vel méltán hódította maga részére az egész művelt újságolvasó közönséget. Az új évfolyam külsőben jobb lapot nem ajánlhatunk az olvasó-közönségnek. A *Pesti Hírlap* előfizetési ára negyedévre 7 korona

október hóra 2 kor. 40 fillér. A *Divat-Salon* című dús tartalmú és igen praktikus szerkesztett, igen szépen kiállított divatújsággal együtt negyedévre 2 koronával több (azaz 9 korona). A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78. sz.

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** október 13-án a Nemzeti Szállodában szüreti mulatságot rendez. A meghívók a legközelebbi napokban küldetnek szét.

* **Egy emléknep.** Ma tíz éve annak, hogy egy új iparág életbelépett, a mely hivatva volt, számbavehető módon testi jólétünket és a takarékoságot háztartásunkban gyarapítani. Tudjuk, hogy a rendes kávéval mily nagy szerepet játszik a családban s hogy mennyire hódít tért annak megszokása úgy a palotában, mint a legkisebb kunyhóban; mily fontossá vált tehát, hogy ezt a mindennapi élvezetünket olyanná tegyük, hogy az egészségünk javára is szolgáljon. Emlékeztünk arra, a néhai Kneipp páter mily buzgalommal szállott síkra előadásában és irataiban a honi, egészséges malátakávé érdekében. Igaz ugyan, hogy a nép helyes értelme már régen az árpában látta a legjobb kávépótló-szelet, azonban az egyszerűen pörkölt árpa visszataszítóan keserűen ízlik és az egyszerűen pörkölt maláta sem felel meg az ínynek útot, édeses ízével. Szükséges volt tehát ezeket a kellemetlenségeket megszüntetni, a mi végre, Kneipp páternek egy ilyen ízletes malátakávé gyártására irányuló kezdeményezésére — a melyet a legelismertebb szaktekintélyek is támogattak — a Kathreiner-cégnek költséges és legnagyobb mérvű fáradozásának sikerült is. Ez a mintaszerű, minden szaktekintélytől mint utólréteget és legkitűnőbbnek kipróbált gyártmány *Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé* név alatt 10 évvel ezelőtt találta első bevezetését és azóta páratlanul gyors, sikerteljes diadalut tett az egész világ körül. A Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé ezt a nagy sikert mindenekelőtt s egyedül annak az előnyének köszönheti, hogy a babkávé kedvelt ízét bírja. Igen érdekes az is, hogy mily módon nyeri ezt az ízt. A kávé, mint tudjuk, bokor alakú fácskákon nő, a melyeknek gyümölcse a mi cseresznyénkhez hasonlít. Ebben a cseresznyében fekszik a mag, a kávészem. A hűs burokban azonban az arabok egy «Giss» nevű főzetet készítenek, a mely, az utazóktól nyert értesítés szerint, kiváló finom kávézamatja által tűnik ki. Ebből a gyümölcshúsból készített Kathreiner a kávéjának kitűnő minőségéről ismert Réunion-szigeten, majdnem minden kulturálatlan szabadalmazott eljárás útján, egy kivonatot, a melylyel a malátaszem, gyártása alkalmával, elmés módon imprágnáltatik. Így nyeri Kathreiner malátakávéja a kávéíz és zamatot, a mely a szemek szétr harapásánál már észrevehető. Érthető tehát, hogy egy ilyen kellemes ízzel és a maláta kipróbált egészségi tulajdonságaival bíró kitűnő malátakávé gyorsan hódította meg magának a világot, nevezetesen a széles néprétegeket, a hol a kávéval bizonyos értelemben mint tápanyag fészkelte be magát; de valóban még sem volt az. Azért egy oly pótléknak, a mely magában véve tápdús és egészséges s a melyet a babkávéhoz felerészben s azon fölül is hozzáadható, a mely tehát az annyira kedvelt kávéízben még kellemesebbé és az egészségre nézve üdvössé teszi, mindenütt a legszívesebben látottak kellett lennie. A Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé legnagyobb, összehasonlíthatatlan előnye azonban abban áll, hogy egészen «tisztán» is ilyható és hogy a babkávét fölöslegesen módton pótolja oly esetekben, a midőn az orvosilag eltiltatott. Gyermekeket egyáltalán csakis malátakávéra kellene szoktatni; erőteljes egészség és virágzó kinézés az eredménye. Épp így nem ajánlhatjuk eléggé a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé asszonyoknak, lábadozóknak, gyomor-, szív- és idegbajosoknak. Hosszú tapasztalat bizonyítja, hogy könnyen emészthető, vérképző és erősítő; kellemes ízénél fogva annál jobban esik, minél tovább iszszuk. Ez az új, tízéves fennállását ünneplő iparág ennélfogva az ajánlható táp- és élvezet-cikk terén még nem eléggé méltányolható vívmányt képvisel. A leghivatottabb oldalról, a szó szoros értelmében, «családi kávé»-nak jelezve, a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé természetesen számos utánzóra is talált, a kik, noha többnyire bírólág kifogásolva, mégis mindig újabb utódokat találnak. A közönség azonban immár határozottan tudja megkülönböztetni és saját érdekében már régóta a bevásárlásnál csakis a Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel és a Kathreiner névvel ellátott ismert eredeti csomagokat veszi. Mert a hol a valódi Kathreiner csak kis ideig is használatban volt, ott az nélkülözhetetlen szükségé vált. Teljes joggal mondhatja tehát a cég hirdetésményeiben: «Minden háziasszony és anya üdvözölhető, a ki tekintettel az egészség, takarékoság, tisztaság és jó ízre, a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé használatára».

* **Kis Lap.** Több mint negyed évszázad óta gyönyörködteti a *Kis Lap* című képes gyermekújság Magyarországot apró olvasóközönségét. Hétről-hétre mint szívesen látott vendég kopogtat be a magyar családok hajlékába, a hol vidám, gondtalan gyermekek repeső szívvel várják, ujjongva köszöntik és találgatják, vajjon micsoda szépet, kedveset hoz magával a *Kis Lap* legújabb száma. A *Kis Lap*, gyönyörű tartalmához képest, díszes kiállításban jelenik meg, mindazonáltal ára oly csekélyre van szabva, hogy mindenki könnyen megszerezheti gyermekének. A *Kis Lap* az egyetlen magyar gyermekújság, melyet a vallás- és közoktatásiügyi magy. kir. minisztérium az elemi népiskolák tanulóifjúságának olvasmányul ajánlott. Előfizetési ára negyedévenként 2 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi út 54.

* **Kenyér- és zab-szállítás a honvédség részére.** A m. kir. kassai III-ik honvéd-kerületbeli csapatok kenyér- és zabszükségletének 1902 január 1-sejétől 1902. decz. 31-ikéig terjedő időre nem közös módon leendő biztosítása — a f. évi szeptember hó 1-jén kelt 5210 szám alatt kiadott hirdetmény szerint f. évi október 14-ikén Kassán, a m. kir. kassai III. honvéd-kerületi parancsnokság hadbiztosi osztálya helyiségeiben délelőtt 10 órakor fog megtartani. Ezen cikkek szállítására és egyes vállalkozók által benyújtandó ajánlatok mintájára, továbbá a szállítási feltételek iránt tájékozásul az illető hirdetmények szolgálnak. A szállítási feltételek füzete a m. kir. kassai 9. honvéd-nyalagezred 3. zászlóaljának kezelőbiztosi irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthezők s ezen szállítási feltételek füzete a m. kir. kassai III. honvéd-kerületi parancsnokság segédhivatalok főnökségénél Kassán ármegtérítés mellett, esetleg posta útján is megszerezhető.

* **Háztartás.** Kürthy Emilné szerkesztésében és az Athenaeum r.-t. kiadásában havonként háromszor megjelenő *Háztartás* a magyar gazdaszönyvöknek egyetlen magyar lapja, mely a háztartás minden ágában útbaigazítást ad, helylyel-közzel képekkel magyarázva a *Háztartás* bő szépirodalmi részét irodalmunk legkiválóbb művelői szerkesztik. Költemények, elbeszélések a legjobb írók tollából élénkítik a *Háztartás* tartalmát, és, a mi szintén igen nagy érdeklődésre számíthat, a divat is szóhoz jut írásban és képen, ennek a maga nemében egyetlen lapnak a hasábjain. A *Háztartás* gyönyörű színes borítékban jelenik meg és előfizetési ára negyedévre 4 kor. Mutatványszámot küld ingyen a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-út 54.

* **Övöntézkedések a vipera-marás ellen.** A belügyminiszter Szepes-, Liptó-, Krassó-Szörény-, Temes- és Hunyadvármegegyekben minden egyes vipera elpusztításáért 50 fillér állami jutalomdíjat helyezett kiállításba. A jutalomdíjat a vipera feje ellenében az illető megyék házipénztárai szolgáltatják ki.

* **Magyar Bazár.** Ezt a legrégebbi, legjobb divatlapot nagyjónai Lónyay Sándorné és S. Hentaller Elma szerkesztik és az Athenaeum részv.-t. adja ki. A *Magyar Bazár* az egyetlen magyar divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg, mindig bő divatrészszel, gyönyörű színes divatképekkel és ilusztrált szépirodalmi melléklettel. A *Magyar Bazár* borítékján annyi tudnivalót közöl a társaságból, háztartásból, regényt, a mennyit egyetlen egy sem a hazai divatlapok közül. A *Magyar Bazár* előfizetési ára negyedévre 4 kor. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-út 54.

* **Az öt- és ötvenforintosok bevonása.** Mint minden mulandó a földön, épp úgy beakonyodott a régi öt- és ötvenforintosoknak is. A koronaérték életbelépte óta lassan-lassan bevonják a régi papírpénzt. A pénzügyminiszter legutóbb becsatolta ki a bevonásról szóló rendeletét, a mely szerint az öt és ötven forintos bankjegyeket szept. 1-től kezdve senki sem köteles fizetés gyanánt elfogadni. A m. kir. állam- és közpénztárak azonban 1903. évi február 28-ikáig veszik el a régi bankjegyeket, de kiadni nem fogják: Azontúl pedig olyan ritka lesz majd a régi öt- és ötvenforintos bankó, mint a fehér hoilló.

* **London óriási személyforgalmáról** tesznek bizonyosságot az angol főváros következő három közlekedési vállalatának felévi jelentései. A londoni North Metropolitan közúti vasúttársaság vonalain, melyeknek kiterjedése 101 kilométer, a jelen év első felében kerek számmal 160 millió személy utazott; ugyanezen idő alatt a londoni Omnibusz-társaság 101 millió utast szállított, míg az úgynevezett Road Car Company, mely London legnagyobb bérkocsi-vállalata, 33¹/₈ millió személyt vitt járművein. E szerint Londonban csak ez a három közlekedési vállalat az elmúlt fél évben 291 millió személyt szállított.

* **A Magyar Nemzet** — melynek főszerkesztője Jókai Mór és Beksics Gusztáv, felelős szerkesztője Adorján Sándor — azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes fővárosi napilapokat, s ugyanakkor a midőn itt a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a *Magyar Nemzet* már az ország legtávolibb vidékein is elmondja a tegnapi összes eseményeit. A *Magyar Nemzet* et már az esti vonatok röpitik a szó szoros értelmében a Kárpátoktól az Adriáig, s daczára annak, hogy már este 6 órakor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, a mit a többi lapok csak másnap reggel hoznak. És mégis a *Magyar Nemzet* a legolcsóbb napilap nemcsak nálunk, hanem az egész kontinensen. Húsz, húszonnegy oldalon jelenik meg rendszeresen és előfizetési ára egy óra mégis csak 2 korona. Mutatványszám 6 napig ingyen. Cím: *Magyar Nemzet* kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi út 54.

Mindazok, a kik felejtethetetlen férjem elhunytával mely bánatomban osztoztak: fogadják ezúttal hálás köszönetem nyilvánítását.

Tisztelettel
özv. Kazinczy Manoné
és családja.

SPORT.

** **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** folyó hó 29-ikén vasárnap d. u. 2 órakor tartja rendszeres évi *őrszi versenyt* a játéktéren. A versenyszámok véglegesen a következők lesznek: 1. 100 m-es síkfutás, 2. diszkoszvetés, 3. távolugrás, 4. gerelyvetés és 5. egyesületek staféta-futása 400 m-re, 100 m-eiken egy-egy futóval. A verseny 1., 2. és 3. pontja összetett versenyként is szerepel, a melynek első nyertese külön értékes tiszteletdíjat is kap. A versenyeket football-mérkőzés követi. Nagy sportelvezetnek néz eléje ezzel városunk közönsége. Sikerült ugyanis a mérkőzésre az ország legkiválóbb csapatainak egyikét, a budapesti *Műgyemtemi Football-Klubot* megnyerni. A rendező egyesületet ezúttal az a cél vezette, hogy egy a sajátjával sokkal erősebb csapatot híva ki, bármily nagy vereség árán is, a magáé attól tanuljon. A Műgyemtemi ugyanis ez év tavaszán megverték Bécs legjobb footballistáit az «I. Vienna Cricket and Football-Club» I. csapatát. Így tettek ezelőtt öt évvel ők is, mikor a legerősebb ellenfeleket keresték. Az E. T. V. E. tagjai szorgalmasan készülnek ugyan, győzelemre kilátásuk azonban csak a versenyszámok valamelyikében lehet. A tér ez alkalomra már drótkerítéssel van körülkerítve, hogy a közönség minél nagyobb nyugalommal szemlélhesse a nem mindennapi sporteseményt.

ÚJ VASÚTI MENETREND

1901. MÁJUS 1-TŐL.

Eperjesről indulnak a vonatok:

Budapest	6:20 reggel.	Budapestre érkezik	1:30 délután
felé:	10:40 d. u.	"	8:50 este
	2:50 d. u.	"	10:—
	7:30 este.	"	6:35 reggel.
	9:59 "	"	8:15 "

Bártfa felé:	6:35 reggel.	Bártfára érkezik	8:42 délelőtt.
	5:35 d. u.	"	7:41 este.

Orló felé:	6:29 reggel.	Orlóra érkezik	8:20 délelőtt.
	2:20 d. u.	"	4:35 délután.
	5:21 d. u.	"	7:10 este.

Szepesség felé:

6:20 reggel. 10:40 délelőtt. 2:50 délután. 7:30 este.

Eperjesre érkeznek a vonatok:

Budapest felől:

6:19 reggel. 9:10 délelőtt. 2:14 d. u. 5:15 d. u. 9:58 este.

Bártfa felől: 2:07 délután. 9:43 este és hétfőn 6:09 reggel.

Orló felől: 10:30 délelőtt. 2:05 délután. 9:40 este, csak hétfőn és pénteken 6:06 reggel.

Szepesség felől:

9:10 délelőtt. 2:14 délután. 5:15 délután. 9:58 este

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Nyilt-tér.*

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben** vagy **húgy-savas vesehomok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásvi vizkereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Választási mozgalmunk fényének árnyai.

Az általános képviselőválasztások alkalmával megindult országos mozgalom hullámai megyénket s így az eperjesi választókerületet is mozgásba hozták. Két pártra szakadt a kerület, azaz jobban mondva csak két felé oszlott, mert az ellenfelek között úgyszólván csak a jelölt személye tekintetében van eltérés, elvben vajmi kevés. Egyenlő elvek mellett óhajtható lenne ugyan, hogy a régi szabadelvűpárt érvényesüljön, mint a kinek jelöltjével — mint volt képviselővel — a kerület mindenkor meg volt elégedve, — no de ellentábor alakult, s ezen ellentábor más személy kezébe óhajta letenni a kerület képviselőt; ez ellen semmi ellenetetésünk sem lehet.

Más okok kényszerítenek bennünket arra, hogy ez

* Az e rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

alkalommal nyilvánosan felszólalunk s meghotránkozásunknak adjunk kifejezést az új párt egyes tagjai viselkedésével szemben.

Lójális felfogás szerint az ellenfeleknek egymást becsülni, egymás jogait a legnagyobb tiszteletben tartani s mindazt kerülni kell, a mi a küzdők fegyvereit a legparányibb mértékben is bepiszkítaná. A mi a két jelölt személyét illeti, bátran kimondhatjuk — hisz köz-tudomású dolog — hogy a becsület legtündöklőbb fegyvereivel állanak egymással szemben. Régi jó barátok, köztisztelőben álló puritán jellemű emberek, igaz hazafiak. A Schmidt Gyula és Keczer Miklós nevek mindenki által mindenkor a legnagyobb tisztelettel említettek.

Sajnos azonban, az utóbbinak egyes párttagjai a helyett, hogy a legszentebb polgárjog méltóságának megfelelően s a törvény és választói kötelesség parancsa értelmében nyílt és tisztességes fellépésükkel a jelölt erkölcsi súlyát és tekintélyét emelnék: oly dolgokat művelnek, melyek éppen az ellenkezőt eredményezik. A Schmidt-pártiakra a szó szoros értelmében használnak, a jónak és törvényesnek ellenkezőt állítanak.

rágalmaznak, sőt annyira vetemednek, hogy konkrét eset bebizonyítása hiányában, igaztalanságuk tudatában a bizonyítást hallgatással útik el, sőt nem átválván Schmidt jelölt puritán, szennytelen jellemében és becsületében gálád módon gázolni. Mert ez által nemcsak ellenfelek jellemét és hazafiságát sértik, de jelöltjük tisztességét is mélyen aláássák.

Nem akarjuk egyelőre tovább emelgetni a leplet. Célunk nem az ellenségeskedés szítása, csak kifejezése meghotránkozásunknak azon gyalázatos eljárás felett, melylyel ellenfeleink diadalra akarják juttatni a kezükbe adott szeplőtlen zászlót.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy azon egyes párt-tagok — tisztelet a kivételnek! — kik ily illojális, ily aljas feyverekkel csoportosulnak jelöltjük mellé, kik nem tisztelik önmagukat, kik nem tisztelik jelöltjük zászlójának tisztaságát, sőt azt önmaguk szennyezik be: nem érdemlik meg azt, hogy egy oly feddhetetlen jellemű, felvilágosodott, nemeslelkű hazafi és emberbarát, mint Keczer Miklós, képviselje őket. Vegyék ezt magukra, a kiket illet. Egy szabadelvű választó.

Esemény a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELEM KLASSZIKUS KÖNYVE, A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR.

Tizenkét kötetben.

Eddigél nyolcz kötet jelent meg.

Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

MARCZALI HENRIK

Megrendelhető:

3 koronás csekély havi részletfizetésre, mely kivágandó és levelező-lapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényársaság Budapest, VIII. k. Utó-út 18. szám.

A Nagy Képes Világtörténet

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinél, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetet és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvényársaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddigél nyolcz kötet jelent meg s a további kötetek négy havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján gzedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenés képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név

Állás

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Köszérűen s dúsán felszerelt * Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Arjegyzékek, számlák, cégkártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intólevelek, címkek, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és borítékok czégyomással. ○○○

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Disz-művek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítás, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és gyors kiállítás.

— Különlegesség könyvnyomdai szinnyomásban! —

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók izléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, színlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítás. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntöde.

Költségvetések — készítendő nyomtatványokról — postafordultával.

„Schimandl-zár“

riadó biztonsági zár betörések ellen!

Szabadalmazva az összes államokban!

Fontos bankok, ékszerészek, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok, magánlakások stb. részére.

T. Cs. I. A «Schimandl-zár», mely a betörők ellen az egyedüli biztos óvszer, egy csinosan fényezett ajtózárral, a melyet csupán az erre szolgáló kulccsal lehet kinyitni. A legcsekélyebb kísérletre, hogy ezen zárat idegen vagy tolvajkulccsal kinyissák, avagy az ajtó-részek betörésére irányuló kísérletre is: egy kalapács kapcsolódik ki, a mely egy villamos-csengővel érintkezve, ezt mozgásba hozza, illetőleg a megkísérelt erőszakos kinyitást riadó csengéssel jelzi. A betörés kísérletének megakadályozására szolgáló csengő tetszés szerint alkalmazható a cselédszobában, a házmesternél, vagy bármely más alkalmas helyen. Kívánatra ugyanazon emeltyűvel egy ugyanitt alkalmazott löveg is nagy durranással elsüthető, a mely az alvó szomszédokat is felriasztja. A «Schimandl-zár» mindenféle ajtón, ablakon, redőnyön, pincze- és padlásajtón, szóval mindenütt könnyen alkalmazható, a hol betörés elhárítandó, és feltétlenül megbízhatóan jelzi minden betörési kísérletet. A «Schimandl-zár», melyből ezek vannak már használatban, darabonként 15 koronába kerül.

Bővebbet Schimandl Gézánál Budapesten, VIII., József-körút 77. sz.

6474—1901. kig. sz.-hoz.

Arverési hirdetmény.

Eperjes szab. kir. város, a tulajdonát képező s a város határában fekvő Szent-László-hegyi **vendéglőt** és fürdőházi épületeket — az összes mellékhelyiségek-, valamint a 924 koronára becsült ingó berendezésekkel együtt — folyó évi október hó 1-ső napjától számítandó 3 egymás után következő évre bérbeadni szándékolván, az e czélból megtartandó **árverés** határidejűl f. é. **szeptember 30-ik napjának d. e. 10 óráját** a városháza tanácstermében kitézi, azzal, hogy az árverés megkezdéséig a polgármester kezeihez zárt írásbeli ajánlatok is beadhatók, s hogy az árverési feltételek — a hivatalos órák alatt — a városi számvevő hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Eperjesen, 1901. évi szeptember hó 14-ikén tartott gazdasági tanácsülésből.

Podhorányi Bálint,
polgármester.

127—1901. közgy. szám

Arverési hirdetmény.

Bártfa szab. kir. város közönsége részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Bártfán a város-házán 1901. évi október hó 17-ikén d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen az alább nevezett bérlettárgyak fognak — közgyűlési jóváhagyás után — bérbeadni, még pedig:

1. a városi híd-, kövezetvám- és helypénz-szedési jog, melynek kikiáltási ára 18,477 kor. ;
2. a Viczik-féle városi szántóföld, valamint
3. az aggápolda tulajdonát képező, az első árverésről visszamaradt 4 drb szántóföld.

Az árverés szóbeli, meg írásbeli is, illetve a kikiáltási ár után számított 10%-tőlí bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatók az árverés megkezdése előtt.

A bérleti feltételek a hivatalos órák alatt a városi jegyzőnél megtekinthetők.

Bártfán, 1901. évi szeptember hó 13-ikán.

Rhody Alajos, Jaschik Ferenc,
polgármester. jegyző.

3389—1901. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Soltész Veron végrehajthatóknak **Marczincsin Tkács Mátyas** végrehajtást szenvedő elleni 1800 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (az eperjesi kir. bírósági területén levő Jernye községben fekvő, a jernyei 54. sz. tkvben A I., 1., 3., 4., 6—8., 10., 11., 13—18. sorsz., 81/b., 165., 194., 235., 274., 312., 351., 428., 466., 557., 597., 640., 644. hr. sz. alatt toglalt s B. 5., 8., 10. sorsz. alatt Marczincsin Tkács Mátyas nevében álló 2/3-ad telekre, 47/b. öi. sz. házra s erdő- és legelő-illetőségére 1060 kor. kikiáltási árban, Ádám Mihály jernyei lakos, korábbi árverési vevő veszélyére és költségére letett bánatpénznek elvesztése mellett az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1901. évi november hó 21-ik napján délután 10 órakor** Jernye község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartozni bánatpénzül 106 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1901. évi szeptember hó 7-ikén.

Urbán Gyula,
kir. törvényszéki bíró.

Alapítottatott
1862.

TOTTIS ÉS KREN

„AZ ÉSZAKSILLAGHOZ“

Budapest, IV., Bécsi-utca 1. szám,

ajánlják közel 40 éve fennálló és az egész országban legjobb hírnévnek örvendő áruházukat vászon és fehérneműk beszerzésére.

Nagy raktár finom női-, úri- és gyermek-fehérneműekben.

Teljes menyasszonyi kelengyék 1000 koronától 10,000 koronáig, a legjobb minőségért és a legszolidabb, legmodernebb kivitelért teljes kezeség.

Legnagyobb gyári raktár szőnyegeken, bútorszőretekben, takaróknak, függönyökben, futóknak, gyékényekben stb., legolcsóbb gyári áron.

Nagyobb bevásárlásoknál, vagy menyasszonyi kelengyék megrendelésénél

— direkt levélbeli megkeresésre — megbízottunkat teljes mintakollekcióival, saját költségünkre küldjük bárhová.

Mintákkal és választék-küldeményekkel mindenkoron szívesen rendelkezésre állunk.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Legújabb kitüntetés:

Aranyérem

Világkiállítás Páris, 1900.

Együttműködés a vegyes ételiparnak.

Sokkal jobb mint a piros tisztító pomádé

Globus tisztító-kivonat

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges.,
LIPCSE és ÉGER.

Mindenütt kapható!

Keil-lakk (Glaser)

legkittünőbb mázó-lakó-szer puha padló számára: — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér.
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fillér.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fillér.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. Vilmos czégnél Eperjesen.